

in brenelji preveč nadležni, naj se goni teleta na pašo. Ako je pašnik dobro ograjen in so noči gorke, pa naj ostanejo teleta tudi ponoči na prostem. Na pašniku trava in zraku teletu ne škodujeta, pač pa v hlevu.

Koliko časa naj dobivo tele mleko?

Naši kmetje imajo navado, da odstavijo tele takoj, ko je staro nekoliko tednov. To ni pravo gospodarstvo. Iz telet, ki se že v mladosti zanemarijo, ne bo nikdar pravega goveda. To se je že večkrat prizkušalo. Svicarji dajajo teletu do 6. meseca mleko. Tudi Furlani pustijo tele 4-5 mesecev sesati. Priporočamo, naj se daje teletu mleko vsaj do 12. tedna. Tu pa ne mislimo tako, kakor dela večina naših gospodarjev, ki pripuščajo v resnici tele h kravi tudi do te starosti, toda še le potem, ko pomolze gospodinja kravo. Ne, če hočemo imeti lepo živino, dajmo teletu vse kravje mleko, vsaj do 9. tedna. Sele z 9. tednom začnemo tele lahko polagoma odvajati s tem, da odjemljemo polagoma nekoliko mleka. Kar pa odvzamemo pri mleku, moramo nadomestiti z drugo dobro piščo. Seno še ni za tele. Najbolje nadomestimo mleko s posnetim, toda še sladkim mlekom, kateremu bi se dodalo nekoliko lanenih tropin. Kdor nima takega mleka, da lahko teletu ovseno moko. Tudi otrobi za silo dobri. Ne smejo se pa preveč zmočiti z vodo. Seno se mora teletu tudi polagati, toda ne v hlevu, marveč bolj za to, da se mu tele polagoma privadi.

Cene za živino. V Mariboru plačujejo govejo živino po sledečih cenah: Voli 10-11, krave 3 do 10, bik 8-10, teleta zaklana 12, svinje 26-33 K. Razum pri teletih veljajo vse cene za živo težo 1 kg.

Nesrečna carinska politika sedanje liberalno-socialistične vlade je kriva vedno rastoče druginje. Pred meseci je odredila, da se mora za blago, ki se izvažajo iz Jugoslavije, plačati izvozno carino v visokosti polovične vrednosti blaga. Če hoče izvoziti kdo za 400.000 K blaga, mora plačati izvozne carine K 200.000. S tem se blago, ki ga hočemo izvažati za prebivalstvo one države, ki dobi to blago, podraži za polovico. Nemška Avstrija je sedaj odgovorila z enako protitudbo. Upeljala je za blago, ki se izvažajo v Jugoslavijo, s 1. januarjem izvozno carino. Tiskarne so dobile od papirnic v Nemški Avstriji obvestilo, da bo s 1. januarjem vsled izvozne carine papir zopet za 30% dražji. Da se bo podražila zopet sol, vžgalice, sladkor, cement, železo, stroji in druge ljudske potrebnosti, se ima naše ljudstvo zahvaliti sedanji liberalno-socialistični vladi, ki dela v Jugoslaviji tako nesrečno carinsko politiko!

Naše moko tržijo in ponuja minister-socialist A. Kristan po Dunaju in Pragi Avstrijem. Železniški minister Draškovič pa kuje prevozne načrte, kako bi odhural naše žito po železnici v Avstrijo in Francijo. Pri nas plačuje ubogo ljudstvo po deželi neznesrečne cene za pšenico in koruzo. Avstriji in Francozi bodo otepal naš jugoslovanski kruh; mi pa bomo prežvekovali prazne obljube našega prehranjevalnega ministra — socialističnega Bukšega. Dr. Korošca, ki je hranil jugoslovansko gladno ljudstvo, so odstranili, da ga je zamenjal socialistični Bukšeg, ki misli, da imajo žolodec in poznajo kruh samo Avstriji in Francozi; Jugoslovani pa se preživljajo samo od svobodnega zraka.

Kje pa je od ljubljanske vlade zaseženo usnje? Demokrati in socialisti so trobili po svojih listih, da je pustil samodržec Slovenije dr. Zerjav od vlade zaseči velike množine usnja. To po vladi zaseženo usnje bi se dalo po znižanih cenah na razpolago revnejšim slojem, da ne bodo hodili bosi v zimi in mrazu. Zima je tu, a o kakem cenem usnju ni sluh in ne duha. Vlada menda hrani to usnje za poletni čas o Kresu, ko ljudje po deželi obutve niti ne rabijo. Zopet same demokratično-socialistične — prazne obljube, boljše „farbarije“ — brez upa na kako izpolnitev. Od vlade zaseženo usnje bo tudi za naprej samo za verižnike, v zlatu in v bisernih blesteče ter v žamet o bube vojne dobičkarje!

Kako je pa s tobakom pod vladno oskrbo demokratov in socialistov? Koliko se je govorilo in tolažilo občinstvo glede preskrbe s tobakom takoj po ustanovitvi Jugoslavije. Našim ljudem se je vedno dajal up: Glejte, Jugoslavija je pravzaprav evropska domovina tobaka. Potrpajte vi duhana željni tobakarji, vsaj do nove zetje, pa boste dobili tobaka, kolikor ga ho kateri poželel. Čakali in čakali smo na vedno obljubljeni tobak nove — jugoslovanske zetje. V tem času čakanja so se nečuvano podražile cene tobačnim izdelkom; vendar tobaka ni in ga ni dobiti! Letošnja tobačna zetje je bila bogata. Kje je pa tobak? Saj mesto tobaka se prodaja gnilo in plesnivo listje. No, saj vemo! Tobačne zaloge drži v svojih rokah demokratično-socialistična vlada. Tobaka je dovolj za neštete verižnike, ljubčke sedanje vlade, ki tiho tapljajo tobačne izdelke v Avstrijo in si krpajo svoje vražje žepce s tisočaki na škodo in nezadovoljnost jugoslovanskih kadilcev. Ministra socialističnega Kristana in Bukšega ter ljubljanski Zerjav, vi prijatelji ljudstva, mar li mislite zadovoljiti ljudske kadilce z listjem? A še to listje tržite za vnebovpijoče drage cene. Taka vlada demokratov in socialistov tudi na polju tobaka. Obljubljeni so demokrati in socialisti občinstvu tobaka za steljo; sedaj pa nudijo prazne ali s plesnivim listjem napolnjene koše. Kmet pa plačuj in plačuj, da si privoščiš vsaj v nedeljo ter praznik pipico smrdljivega listja!

Tihotapci spravljajo cele kupe „boljševičkih“, t. j. nezigosanih enokronskih in dvokronskih bankovcev iz Nemške Avstrije in Madžarske v naše okraje. S temi bankovci ne morete danes plačati ne davca in

nih tudi trgovci ne sprejemajo. Odklanjajte jih! Tihotapce pa, ki jih spravljajo k nam, javite oblast!

Podružnica Maribor in okoliš Slov. Kmetijske Družbe priredi v nedeljo, dne 4. januarja 1920 ob 9. uri dopoldne, v Gambrinovi dvorani (Schillerjeva cesta) zborovanje s predavanjem „O pretakanju vina“, ki ga ima ravnatelj vinarske in sadjarske šole g. J. Znidarič. Pri tej priliki se bodo tudi sprejemala še zadnja naročila na galico in žveplo.

Podružnica Ptuj Slovenske Kmetijske Družbe ima svoj redni občni zbor na dan Sv. Treh Kraljev, dne 6. januarja 1920, ob 9. uri dopoldne v gosulni g. Zupančiča v Ptuj. Udnino za leto 1920 sprejemajo gg. Josip Zupanc na okrajnem glavarstvu, Ludovik Sagadin na okrajnem zastopu in Ferdo Skuhala v Posojilnici v Narodnem domu. Člani naj udnino preje, najpozneje pa do dne 8. januarja 1920, poravnajo, ker se jim drugače list „Kmetovalec“ ustavi.

Za podružnice Slovenske Kmetijske Družbe na bivšem Stajerskem in Koroškem bo glavni občni zbor v Mariboru tekem prihodnjega meseca. Na občnem zboru se bo izvolil podpredsednik za Stajersko in določeno število odbornikov. Delegati posameznih podružnic si naj poskrbijo pri podružničnih načelnikih po verilnicah.

Stroji so došli. Kmetijska zadruga v Račjem pri Mariboru ima veliko zalogo poljedelskih strojev. Naše kmetovalce opozarjamo, da si te stroje ogledajo in kupijo.

Znamenja, ki naznanjajo mraz in burjo. Hud mraz in burjo naznanjajo stare rane, ozeblina, trzanje in pljučne bolezni. Jasni glasovi od severa, ropanje in žvižganje železnice naznanjajo hud, suh mraz. Suhen, droben sneg in veter od severa prinašata hud mraz. Hudo zimo prerokujejo, ako je v jeseni zadosti gob, ako nosijo miši nenavadno marljivo v svoje luknje, če obdrži drevje dolgo svoje listje in če dobiva živina jeseni gostejšo dlako kakor sicer.

Sota, posebno šotin prah, je izborno sredstvo za dobro spravo in dolgo ohranitev zelenjave, sadja in jajc, ker ima šota v sebi razkužujočo moč in srka va-se gnilobo, smrad, vlago, pline in soparo. Jajca, shranjena v šotin prah, ostanejo izvanredno dolgo sveža in zdrava.

Tla se znažijo najbolje, če zmešamo en del ugašenega apna s tremi deli navadnega belega peska, v to zmes pomakamo krtačo ter drgnemo tla, ki postanejo snažna in lepo bela.

Slovenski Gospodar stane za celo leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K. Somišljeniki, agitirajte za naš list! — Cene časopisnemu papirju so od 27. decembra naprej poskočile za 110%. Kilogram časopisnega papirja stane zdaj 9 K, poprej pa 26 vin. Samo papir stane na leto za enega Slov. Gospodarja že 21 K. Za stavek, tisek, znamke itd. nam torej ostane od vsakega naročnika le 3 K. Vsakdo torej lahko spozna, da ne bomo delali dobičkov!

Tedenske novice.

† **Edvard Jonas.** V soboto, dne 27. decembra, je v mariborski bolnišnici po daljšem bolehanju umrl faktor Cirilove tiskarne, g. Edvard Jonas, star 61 let. Rajni je bil zvest in priden delavec. V naši tiskarni je bil zaposlen neprestano 44 let. „Slovenski Gospodar“ in faktor Jonas sta bila tesno združena. Od prvega začetka, ko je vstopil v našo tiskarno, sta več let s prijateljem Boštjanom Ferkom skoro čisto sama postavila v tiskarno naš list. Tudi zadnja leta je g. Jonas pripravljaj „Slov. Gospodarja“ za tisk. Več let je bil tudi odgovorni urednik „Slovenskega Gospodarja“, „Našega Doma“ in „Glasnika Najsv. Src.“. A kot takega so ga Nemci in nemčurji tirali večkrat — pred poroto. Obsedel je kot tak več mesecev v ječi. Vsak slovenski urednik, ki je v tistih časih prišel pred poroto, je bil gotovo obsojen. A naš Jonas se ni sramoval, da je moral „sedeti“, ampak je bil še celo ponosen na to. Rajni je bil spoštovan in priljubljen pri svojih predpostavljanih in pri tovariših. Imel je blago dušo, ki ni poznala srda. Pogreb se je vršil v ponedeljek, dne 29. decembra, na pobreško pokopališče. „Slovenski Gospodar“ kliče svojemu dolgoletnemu najprijadnejšemu in zvestemu prijatelju: Blag ti spomin! Spavaj sladko!

Slovenska Citalnica v Mariboru je priredila v nedeljo, dne 21. t. m. javno predavanje, ki je bilo mnogobrojno obiskano. Predaval je č. g. dr. Franč. Kovačič o svojih utisih v Parizu pri mirovni konferenci. Tako temeljitega in zanimivega predavanja že zdavnaj nismo slišali. G. predavatelj nam je orisal socialne in нравstvene razmere v Parizu v svetovni vojski, potem politične odnose na Francoskem in slednjé diplomatske razmere, pri mirovni konferenci. Pojasnil nam je zelo težavno stališče, katero so imeli jugoslovanski odposlanci v Parizu, ker so jih vedno in povsod ovirali naši zagrizeni sovražniki — Lah. Gospoda predavatelja prosimo, da objavi svoje tako vrlo dovršeno predavanje. Burno ploskanje ob koncu predavanja in srčna zahvala g. predsednika dr. Medveda naj mu bo skromno plačilo za njegov trud.

V Mariboru so pred nekaterimi tedni domačim speharjem na trgu zaplenili speh in jih še poleg tega hudo kaznovali, ker se debeli speh domačih svinj prodajali za 40 K 1 kg. Speh od slavoskih svinj, ki jih je pošiljal milijonar in velik liberallec Predovič v Maribor, pa so smeli prekupei na trgu svobodno prodajati kg po 40 do 48 K! Tajništvo Kmečke zveze v Mariboru se je takoj priložilo v Ljubljano na deželno vlado, a slavni dr. Zerjavovi liberalno-socialistično-samostojni vladi se do danes niti ni zdelo vredno odgovoriti na opravljene pritožbe domačih speharjev z Dravskega polja. Dasiravno nimamo prav nobenih določil glede najvišjih cen za speh, je vodja mariborskega gospodarkega urada, — seveda velik liberallec pred Bogom in ljudmi — kaznoval kmete speharje. In uspeh tega „modrega“ postopanja na mariborskem magistratu? Vsako soboto je sedaj v Mariboru manj speha na trgu. Saj se speharji niso skregali s svojo pametjo, da bi li vozili Mariborčanom speh, a bi se dali še kaznovati za to! Liberalni gospodi na magistratu se imate zahvaliti, da je v Mariboru zopet pomanjkanje speha!

„Croatia“, naš domači jugoslovanski zavarnovalni zavod s sedežem v Zagrebu, je otvoril v Mariboru okrajno zastopstvo za Maribor in okolico. Tozadevna pojasnila daje zastopnik g. Števo Tončič v Mariboru, Windenauer-ulica št. 8. Zavod priporočamo kar najtopleje! Natančnejša navodila v inseratnem delu!

Upisovanje v trgovsko nadaljevalno šolo se vrši dne 2. in 3. prosinca 1920 vsakokrat od 10. do 12. ure in od 14. do 15. ure pri vodstvu sedanje deške šole (poprej žensko učiteljske) na Tapajnerjevem trgu v prilličju. Gosp. trgovci se torej opozorijo svoje učence ob določenem času k upisovanju poslati. Vsak ima svoje zadnje spričevalo ter krstni list seboj prinesiti.

Za ustanovitev knjižnic v Prekmurju. Prekmurški Slovenci so imeli, dokler so živeli pod madžarskim tarmom, malo stika z ostalimi Slovenci. Težko, da celo nevarno je bilo spravljati časopise in knjige čez Muro. Šole so bile madžarske, v katerih se ni slišala nobena slovenska beseda. Prekmurški Slovenci so do sedaj vsled popisanih razmer dobi le malo slovenskih knjig v rčke, akoravno so hrepneli po slovenskih knjigah. Potrebno je, da njim sedaj, ko se začne poduk v soiah v slovenskem jeziku, pripomoremo do slovenskih knjig. Obračamo se do naših somišljenikov v posameznih župnijah, kakor tudi v večjih vaseh, da stopijo od hiše do hiše in nabirajo knjige za Prekmurske Slovence. Skoraj v vsaki hiši se bodalo dobiti stare knjige družbe sv. Mohorja, stare šolske knjige otrok, katere bodo v Prekmurju dobrodošle. Nabrane knjige se naj pošljejo na naslov: Marijanišče v Veržetu, kjer bodo dijaki knjige v posamezne knjižnice uredili ter iste prekmurški Slovenci sami tam prevzeli. Vsem nabiralcem in darovalcem knjig je hvaležnost prekmurskih Slovencev gotova. Torej na delo za prekmurske Slovence!

Učiteljsstvu in veroučiteljem. Od 10. decembra 1919 ugotavlja in nakazuje službene prejemke ljudsko in meščansko šolskega učiteljsva ter pristojbine za pouk verouka ne več deželno knjigovodstvo temveč knjigovodstvo deželne vlade v Ljubljani (Bleiwaisova cesta, levo, prilličje, soba št. 3) kamor se je obračati v svrhu reklamacij. Izplačila se nakazujejo potom poštno čekovnega urada v Ljubljani, blagajničnih čekov knjigovodstvo ne izdaja, toliko v vrednost da ne bo osebnih potov glede izplačila. Zadnji čas so se pač nekatera nakazila radi kolekovanja in preselitve urada zakasnela, v bodoče bo poslovanje točno in redno.

Vsled naredb Komande Dravske divizije preneha vidiranje potnih izkaznic za notranji promet pri Stajerskem obmejnem poveljstvu in pri Komandi mesta v Mariboru. Od 20. t. m. dajejo potna dovoljenja izključno politične oblasti, in sicer v Mariboru okrajno glavarstvo in kr. policijski komisariat.

Zvišanje pristojbin za brzojavke v Nemško Avstrijo. Vsled odloka poštne ministrstva se zviša pristojbina za brzojavke v Nemško Avstrijo počenši od 1. januarja 1920 od 6 par na 10 par, t. j. po sedanjem tečaju od 21 na 35 vinarjev, minimum 1 dinar t. j. 3 K 50 vin. Poleg redne pristojbine je plačati pribitek 1 dinar ali 3 K 50 vin.) za vsako brzojavko, kakor do sedaj. Casopisne brzojavke uživajo ugodnost znižanja za 50 odstotkov.

Uspeh kolekovanja v Sloveniji. Po naših informacijah je bilo v področjih deželne vlade za Slovenijo kolkovanih v celem za 300 milijonov kron bankovcev. Pri žigosanju je bilo v Sloveniji, kateri še takrat ni pripadalo Prekmurje, še za 500 milijonov kron bankovcev.

Za potovanja na Koroško (območje okrajnih glavarstev Borovlje, Velikovec in občine Dravograd, Legerbuch, Labud in Ojstrica okrajnega glavarstva Slovenjgradec) je razen predpisane izkaznice za notranji promet, oziroma rednega potnega lista, potrebno še posebno dovoljenje. To dovoljenje je pisмено zaprositi z dokazom o potrebi potovanja pri okrajnem glavarstvu, oziroma policijske oblasti rednega bivališča stranke.

Kaj pa je z našimi ujetniki v Italiji? Slovenske matere in žene, ujetniki sami nam pišejo in nas vprašujejo: Kaj vendar mislijo naši Jugoslavijo vodeči demokrati in socialisti, da prav nič ne storijo za odpušnih naših ujetnikov? Ko smo imeli še parlament, so vsaj naši poslanci drgali beograjsko vlado, da je spaziti

la včasih kak glas vpajočega za rešitev naših vojnih ujetnikov. Sedaj pa, ko je odgođen parlament, pa se naši gg. ministri samo vozarijo po Jugoslaviji, klic naših mater, žen in jetnikov samih pa jim je deveta briga. Pred božičem je dospel v domovino iz Italije večji transport naših jetnikov, ki so bili vsi bojni in bolehlavi. Zastopniki vseh držav so čakali na ta transport v Inomostu in vabili svoje državljane k sebi, da jih sprejmejo in pogostijo. Le jugoslovanskega zastopnika, ki bi bil sprejel naše uboge fante in "ože" ni bilo nobenega. Skandal! Ministri se vozarijo po Pragi in Dunaju, v Inomostu pa ni bilo nobenega. Ko je dospel ta ujetniški transport v Maribor, jih tudi ni nikdo sprejel ali pozdravil. Lepo sliko so odnesli ti reveži na svoje domove od Vas, vladni gospodje demokraciji in socialisti, ki posedate srce le za-se in za svoj žep! O tej vladni brezbriznosti glede ujetnikov še bomo govorili in poročali natančneje.

„Samostojni“ ovaduh. Kmečka Zveza je glede markiranja bankovcev zavzela stališče, da je ta odredba liberalno-socialistične vlade obremenila le revnejše sloje našega ljudstva, dočim se do danes ni upeljala davka na vojne dobičke. Ker se markiranje ni dalo preurediti tako, da bi bili pri odvzetju denarja (20%) udeleženi le bogataši, je naša stranka zavzela stališče: vlada mora dovoliti našim ljudem, da lahko s priznancami (boni) plačujejo davke. Samostojna Kmetijska Stranka si ni upala povedati vladi glede markiranja in odvzeta bankovcev ne ene besedice. Pač pa so njeni pristaši in poglavarji šli med ovaduhe. Samostojni glavači sedaj naše govornike ovajajo vladi kot državni nevarne hujskače in zahtevajo, naj se jih zapre. Lažejo, da govorniki Kmečke Zveze hujskajo naše ljudstvo proti plačevanju davkov. Taki prijatelji našega kmetijskega ljudstva so poglavarji Samostojne. Voditelji in govorniki Kmečke Zveze branijo na shodih kmetijske interese, a voditelji Samostojne jih naznanjajo oblasti kot hujskače, ki so nevarni državi. Za svoje junaške ovaduhe čine bodo dobili ti poštenjaki od svojih očetov liberalcev gotovo zlate kolajne! Slovensko kmetijsko ljudstvo si bo dobro zapomnilo tiste ljudi, ki na shodih kričijo: Kmet in edino kmet, zoper zagovornike kmetijskih pravic in bračelje kmeta proti previsoko odmerjenim in krivičnim davkom pa nastopajo kot denuncijanti in ovaduh. V današnjih razmerah ni lahko najti tako velikih izdaj slovenskega kmeta, kakor so glavači Samostojne Kmetijske Stranke.

Liberalcem se ne upajo zameriti. Govorniki in preroki Samostojne Kmetijske Stranke na svojih shodih gromijo samo proti krščanski stranki, t. j. proti „klerikalcem.“ Proti liberalcem in socialistom, posebej pa proti sedanjim liberalno-socialistični vladi, ki nosi vso krivdo sedanjih neurejenih razmer v Jugoslaviji, pa si ne upajo ziniti ne besedice. Še na nobenem shodu ni niti en govornik Samostojne upal odpreti usta proti nameravanemu brezverskemu šolskemu zakonu. To je zopet jasni dokaz, da sta liberalna in Samostojna Kmetijska Stranka eno in isto. Krščansko in trezno misleči možje, odprite oči!

Slabo se brani! Ivan Mermolja, bivši opekar nar iz Vertolbe pri Gorici, sedaj vrigar „v Pesnici“, se v zadnji številki glasila Samostojne Kmetijske Str. zelo slabo brani. Na očitke v naših listih, da je Ivan Mermolja meseca junija (19. in 20.) 1919 v Beogradu pri posvetovanju glede agrarne reforme izjavil sledeče: „Kmetije danes toliko nesejo, da je on pridelal na 5 ha (10 oralov) 30.000 K čistega dohodka na leto“. Mermolja niti ne odgovarja. S tem priznava Iv. Mermolja javno sam, da je res on v Beogradu pri vladi izjavil, da se lahko na posestvu, velikem 9—10 oralov, pridelala letno 30.000 K čistega dohodka in se še poleg tega lahko preživi na njem družina 12 oseb. (I. Mermolja bo gotovo dobil od davčne oblasti, ki zelo pridno predpisuje tudi malim posestnikom dohodninski davek, zlato kolajno za to svojo izjavo. Tako branijo voditelji Samostojne Kmetijske Stranke pravice našega kmeta!

Za SKZ so nabrali na zlati gostiji Mih. Klobasa v Kapeli 91 K. Prisrčna zahvala! Spominjajte se tudi po drugod ob raznih slavnostih Slov. Kmečke Zveze!

Nazadovanje alkoholizma v Belgiji. Po urejenju porabe alkohola in znatnem omejenju proizvajanja alkohola med vojno je nazadovanje tudi v Belgiji pujančevanje. Kot dobra posledica tega se je znižalo i število ponorelih sprejetih v norišnico v Bruselju od 58 sprejetih leta 1913 samo na 2 v letu 1918. V celi Belgiji je bilo sprejeto leta 1913 419 pijancev v norišnice, leta 1919 samo 96. Zanimiva je bila poizvedba upravne komisije v centralni jetnišnici v Loviču. Iz 516 kaznjencev je smatralo 147 pujančevanje kot vzrok vsega zlodejstva, 95 je imelo pijance za starše, 432 se je izjavilo za prepov 3 prodaje opojnih pijač, 5 je zahtevalo prepoveda žganja in samo 10, se je zadovoljilo z omejitvijo prodaje alkohola.

Za Krekovo socialno-penično šolo je daroval poslanec Vesenjok 100 K.

Z vlaka je padel pred postajo Rimske Toplice dne 23. t. m. zvečer ob 9. uri 15 letni Oskar Gerše, elektromonter. Spodrsnilo mu je raz stopnice ter je padel iz vagona in obležal nezavesten na progi. Čez 3 ure so ga šele našli ter z ekspresnim vlakom prepeljali v Ljubljano. Poškodoval si je desno nogo v čleku, sicer ni zadobil poškodb. Vzrok so naši vagoni, ker nimajo stranišča, kakor drugi moderni vozovi. Tudi tukaj bo treba preureditve! Vagoni tudi niso nič razsvetljeni, da ljudje ne vidijo kam stopati. Bog

vedi, koliko časa bode še treba čakati, da se taki nedostatk odpravijo.

Velika železniška nesreča. Na mali slavonski postaji Snaš, proga Sisek—Brod je v sredo 24. t. m. nastala velikanska železniška katastrofa vsled eksplozije ekrazita, ki je bil natovorjen na tovorni vlak. Eksplozija je bila strašna. Proga je na 100 m povsem razrušena. Mnogo je žrtev. Sprevodnik in strojevodja sta bila takoj mrtva. Železniški promet bo na tej progi skoro za 14 dni povsem ustavljen. — Ekspresni vlak Pariz—Beograd ima sedaj znatne zamude, ker mora napraviti velik ovinek. — Železniški promet med Siskom in postajo Sašom, kjer sta na sveti večer eksplodirala dva vagona ekrazita, je bil snoči zopet vzpostavljen.

Roparstva v Zagrebu. Te dni je dopotoval v Zagreb pivarski poslovodja Gasberger. Na kolo-dvoru se mu je ponudil neki možki, da mu pokaže pot do hotela. Gasberger je bil nepreviden dovolj, da je ponudbo sprejel. Neznanec ga je odvedel do železniškega mosta, kjer sta priskočila dva možka z revolverjem in ga prisilila, da jim je izročil ves denar — 4000 K. Potem so ga pustili. Enako se je nedavno pripetilo nekemu Slovincu, ki je tako prišel od 40.000 K imovine.

Potres na Koroškem. Iz Svetnevasi nam poročajo: Dne 22. decembra 1919 se je tresla tu zemlja 3 sekunde dolgo, precej močno, tako, da so se bolj slabo zaprta vrata sama odprla.

O velikih povodnjah nam poročajo listi v pokrajinah ob reki Reni. Meni in Nekarju. Vsi kraji ob teh rekah so poplavljeni in plovba ustavljena. Mostovi so porušeni. Na Württembergem je morala požarna bramba na svet večer pomagati ljudem in živini iz nevarnosti. Tudi kraji ob Donavi so poplavljeni. Vzhodni je mnogo pokrajin pod vodo. V Alzaciji so narasle vse reke

Nemškega barbari so obsodili. Vojno sodišče v Amiensu na Francoskem je obsodilo nemškega državljanja in častnika Hermanna Röckling na deset let ječe in 10 milijonov frankov odškodnine, ker je razrušil med vojno jeklaro v Brodejuju.

Priobčili smo že v „Gospodarju“, da so obsodili in obesili v Budimpešti več teroristov. V zadnjem času so obsodili v Budimpešti še pet obtožencev v smrt na vešalih. Ostalih devet obtožencev je bilo obsojenih v ječo od dveh do petnajst let.

Letna trgovska razstava bo v času od 4. do 21. aprila 1920 v Belgiji z namenom, da zainteresira na eni strani prijateljske države za predmete, ki jih Belgija lahko izvažata, na drugi strani pa, da se da producentom prijateljskih držav priložnost, vspostaviti trgovske zveze z belgijskimi odjemalci. Kraj razstave še ni določen.

Redna pomorska zveza se je s 1. decembrom t. l. aktivirala med Baltimore, Neapljem in Trstom. Tozadevno obvestilo je interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

V zelo velikih silcajih se dogaja, da ponesrečeni, njih vdove, otroci in ascendentje listine (rojstne liste, mrtvaške liste itd., ki jih pošljejo delavski zavarovalnici zoper nezgode v Ljubljani, kolkujejo, včasih celo z večkronskimi kolki. Opozarjamo tem potom vse prizadete, da so take listine, namenjene uradni uporabi zavarovalnice, po paragrafu 56 nezg. zakona kolka in pristojbine proste. Zupni uradi morajo take listine izdati ex offio. Dalje opozarjamo, da morajo vsi dopisi privatnih oseb na zavarovalnico biti zadostno frankirani. Zgoraj omenjene listine pa morejo upravičenci dopošiljati tudi potom. V tem slučaju ni treba frankirati.

Sivestrov večer v Raski koči. Ker je železniški promet zopet ustavljen, moramo iti peš iz Maribora čez Bistrico do Sv. Arha. Priglasiti se je najkasneje do dne 31. t. m. opoldne pri g. Brunon Rotter, Tiskarna sv. Cirila. **Pianinski ples** se vrši v Mariboru dne 1. svečana 1920 v vseh gornjih prostorih Narodnega Doma. — Odbor ima namen, nuditi na istem vsim svojim prijateljem poseben užitek. V to svrhu vabi vse gg. vinogradnike, da se udeležijo razstave vin našega Spodnjega Štajerja. Da pa je to omogočeno, naj vpošljejo vsi, ki se nameravajo udeležiti te razstave, od vsake vrste svojih najboljših vin nekaj butelk, opremljenih z etiketo, na kateri je ime vina, vinogradnika in letnik zabeležen na trgovca g. Ellinger Armin, Maribor, Magdalenski trg. Ob enem prosimo, da se priloži vsaki taki pošiljki račun, da se zamore istega potem poravnati. Mariborska podružnica S. P. D.

Dopisi.

St. Jakob v Slov. gor. V petek, dne 19. dec. so zanesli k večjemu počitku najodličnejšega moža naše župnije: Alojzija Jagra, veleposestnika, župana, člana okrajnega in drugih javnih zastopov iz Gornjega dola. Okoli 1000 oseb je spremljalo pokojnika na zadnji poti. Pogreb je vodil v spremstvu 3 gg. duhovnikov in mu pred domačo hišo govoril ganljivo slovo jareninski dekan č. g. Čížek. Nagrobni govor je govoril

pokojniku, njegov brat č. g. Avgust Jager, župnik v Galiciji. Zastopnik Kmečke Zveze in okr. zastopa se je poslovil ob gomili od pokojnika kot zavednega pristaša KZ, vnetega Slovenca in pridno sodelujočega člana okrajnega zastopa. S pokojnikom, ki je umrl v najlepši moški dobi 47 let smo obmejni Slovenci mnogo, mnogo izgubili. Svetila mu večna luč! Ostalim naše sožalje!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Naše bralno društvo je v nedeljo 23. novembra obhajalo dvajsetletnico obstanka na slovesen način. Spominjali smo se naših velikih dobrotnikov: župnikov Zmazka, Muršiča in Pauliča. V živahnem dvogovoru sta nam Ana Kraljeva in Trezika Veisova razložili zgodovino društva. Blizu osem let je društvo spalo, vendar so udje društva v 12 letih prečitali nad 12.000 knjig in se predstavljalo 27 iger. Na to so naša dekleta res izobno predstavljala igre „Junaška deklica“. Slovesnost se je vršila v lastnem društvenem domu, česar smo posebno veselje. P-telepa igra se bo ponovila v nedelje po Novem letu dne 4. januarja po večernicah. Domačini in sosede pridite, imeli boste krasen užitek. Pri našem društvu sedaj živahno delujejo trije odseki: mladeniška in dekliška zveza ter benediški „Orle“, ki šteje 21 članov.

Selnica ob Dravi. V nedeljo so imeli tu Sokoli shod. Hoteli so ustanoviti Sokola. Razlagali so naši verni mladini, da Sokol ni proti veri. Pa so slabo nateleti. Mi Selničani Sokola že dobro poznamo in vemo, da je Sokol brezverski. Zakaj si pa ne upate povedati resnice? Mladina, zapomni si dobro: Sokol je brezverski — proč od njega!

Brežice ob Savi. Po dolgih letih odmora bo zopet enkrat tukajšnje „Katoliško slovensko izobraževalno društvo“ stopilo pred javnost z gledališko predstavo. V nedeljo, dne 11. prosinca 1920, točno ob pol 4. uri popoldne uprizori namreč v veliki dvorani Narodnega doma „Veriga“, ljudsko zgodbo v treh dejanjih, ki jo je spisal F. S. Finžgar. „Veriga“ je po splošnem mnenju ocenjevalcev ena najlepših in najboljših sedanjih modernih in resnih iger. Dr. J. Pregelj piše v „Dom in Svetu“ 1919, str. 236—37 o tej igri med drugimi to-le: „Veriga“ je elementarno lepa . . . Po svojih vrlinah, ki jih ima v obilici že zdaj, je eno najboljših sedanjih naših dramatičnih del. Ker pri predstavi iz prijaznosti sodeluje tudi polnoštevilni salonski orkester tukajšnjega „Godbenega kluba“, ki bo proizvajal pred igro in med odmori prvovrstne komade, bo nudila predstava vsakomur lep umetniški užitek, zato vabimo k prav obilni udeležbi. Predprodaja vstopnic je v kaplaniji od nedelje, dne 4. prosinca 1920, naprej vsak dan od 3. do 4. ure popoldne. Priskrbite si pravočasno vstopnice, ker zadnji dan jih mogoče ne bo več dobiti.

Prireditve.

Bralno društvo v Žičah priredi na dan Nov. leta in v nedeljo, dne 4. januarja ob treh popoldan predstavo „Novi zvon na Krtinah“, tridejanka, in 2 prizora naše šolske mladine. Vabimo sosede in domačine!

Mala naznanila.

Prodaja vina

lastnega pridelka 1919 iz vinskih goric štajerske hranilnice v Halosah in Slov. goricah. Vinske poskušnje so dne 10. in 11. jan. 1920 pri upravitelstvu posestev štajerske hranilnice v Podlehniku pri Ptujju na razpolago. Ponudbe za vino je pismeno v zaprtem pismu z označbo: „Vinska ponudba“ predložiti imenovanemu upravitelstvu v Podlehniku do 17. 18. januarja 1920. Prodajalec si pridržuje pravico, da se pri eventualnih spekulativnih ponudbah ne osira na najvišje ponudbe, ker bode o končni oddaji vina odločevalo poverjenstvo za agrarne reforme v Ljubljani. Upravitelstvo posestev štajerske hranilnice Podl. hnik pri Ptujju 576

Franc Filipič, loncar

Maribor, Milska ul. 35, prevzame vsakovratno popraviljanje peč in štedilnikov po najboljši izpeljavi. 574

Prodaja se posestvo v Gerzji Voličini št. 41 radi preseljevanja. Obsega 35 oralov: gospodarsko polje, novi blovi, stikalnica; vse z opeko krito. Lep sadonosnik, njive in travniki z hosto. Vpraša se v upravitelstvu. 575

Žimnata, kakor tudi prvovrstna svilnata

Milska sita (pajtlji) iz Švice za moko vseh vrst so de-be v trgovini

August Čadež, Ljubljana, Ljubljana, Koroška ul. št. 35 nasproti stare Tislerjeve gostilne. 579

Opravniki (šifer) v poljedelstvu, živilski, vinarstvu in vrtnarstvu zmožen, se sprejme pri

E. d. Suppanz, Pristava. 573

Kuharica se sprejme v župnišču z gospodarstvom. 572

Kupim manjše kmečko posestvo. Ponudbe „Ekonom 28“ pošiljateleče Sv. Lovrenc nad Mariborom. 571

Pridna in poštena učenka, katere ima veselje do trgovine ima vstop v trgovino I. Trau, tujaka Gora. Za istotam se išče tudi dekla od 20 do 30 let stara, poštena in pridna, ponudbe na zgornji naslov. 570

Somišljeniki! Agitirajte za „Slovenski Gospodar“!